

for aldeles Intet, at denne Fabrik, vistnok uden stor Energie og uden stor Genie, men dog med ærlig og vedholdende Stræben, søger at vedligeholde smukke og ædle Former ved Siden af alle de Vederstyggeligheder, hvoraf de private Boutiker ere opfyldte, og til hvilken man udelukkende henviser os, ved Siden heraf — (Afbrydelse af Reé). — Ja, det Hensyn, jeg her gjør gjældende, kan af enkelte Rigsdagsmænd vurderes paa forskjellig Maade, og jeg misunder sandelig ikke den ærede Rigsdagsmand, der nys afbrød mig, hans Opfattelse af dette Hensyn — altsaa ved Siden heraf vil jeg spørge, om det da er en aldeles ligegyldig Ting, at denne Fabrik indirecte har havt og fremdeles vil have en meget gavnlig Indflydelse paa en heel Deel vel mindre vigtige og mindre fremtrædende, men dog med Hensyn til selve Livet ikke uvigtige Frembringelsesgjensstande, navnlig da det hele Pottemageri. Her er, som sagt, i det Allerhøieste kun Tale om at offre 2,000 Rbd. i 3 Aar aarlig, hvorved et ikke ubetydeligt Antal af Folk kunde findes deres Beskæftigelse, for hvilke man ellers af Humanitetshensyn paa en eller anden Maade maatte sørge, men som ville finde deres allerbedste Forsørgelse ved selve Fabrikken, naar dens Drift vedligeholdtes, helst ganske vist i private Hænder. Naar man altsaa saaledes gjør sig klart, hvorom der egentlig i finantiel Henseende her er Tale og naar man ikke hyl-der den Grundsætning, at de Thorvaldsenske Biscuitsfager allerhelst maatte sælges f. Ex. til Veimateriale, fordi det var en Maade, hvorpaa de kunne komme til „Nytte“, og naar man endelig ikke vil afsee fra alt Andet ved Siden af den ringe midlertidig Udgift, hvorom der muligen kan blive Tale, saa haaber jeg, at det endelige Udfald af denne Sag ikke læn-ger vil være tvivlsomt.

Indenrigsministeren: Jeg skal ikke opholde det ærede Thing med det finantielle Spørgsmaal; thi det troer jeg virkelig er af mindre Betydning. Den Deel af Porcellainsfabrikken's Eiendomme, der ligger paa Bornholm er allerede afhændet, og den Deel, der ligger paa Christianshavn, vil blive afhændet; der bliver altsaa kun den Deel tilbage paa

store Kjøbmagergade, som jeg her har hørt vurderet til 80,000 Rbd. Nu gaaer Lovforslaget ud paa, at Fabrikken fremdeles skal drives for Regjeringens Regning i 3 Aar, dog saaledes at der ikke behøves noget Tilskud af Statskassen. Derved er ganske rigtig forstaaet, at der ikke skal gjøres nogen directe Udbetaling af Statskassen til Fabrikken's Drift, men ikke at de Summer, som Staten har staaende i Fabrikken, tillige skal forrentes. Dersom altsaa Fabrikken aldeles intet Overskud skulde give, dersom den netop skulde kunne dække sine Udgifter, saa vilde det hele aarlige Tab altsaa kun kunne blive omtrent 3,200 Rbd., og dette finder jeg nu i Forhold til Omstændighederne ikke at være af nogen særdeles Betydning. Der er nemlig et Punkt, som jeg troer, der maa lægges nogen Vægt paa, og det er det, at Porcellainsfabrikken hos en stor Deel af Folket finder en Slags Forkjærlighed, og at det kjøbenhavnske Porcelain for en stor Deel er meget yndet i Landet. Dertil kommer endnu de Arbeider i Biscuit, som Fabrikken for Tiden i meget stor Mængde, og neppe nogen Fabrik i saa stor en Mængde, affatter, og som have vundet Renommée over hele Europa. Herpaa troer jeg virkelig, at der bør lægges saa megen Vægt, at ved Siden deraf den ubetydelige Sum, hvorom der er Spørgsmaal, her ikke kan eller bør komme i Betragtning. Dersom man var sikker paa, at Fabrikken, naar den blev afhændet, virkelig kunde vedligeholdes, saa vilde Sagen stille sig ganske anderledes, men det er det, jeg anseer for i ethvert Tilfælde at være meget tvivlsomt, thi det er uvidt, hvorvidt en privat Mand vil finde sin Regning ved at drive Fabrikken, og han vil naturligvis ikke gjøre det, dersom det ikke bliver ham paalagt. Med Hensyn til det Endringsforslag, som det ærede Udvalg har stillet til § 2, da anseer jeg det kun som en nærmere Forklaring af, hvad der skal forståes ved, at Fabrikken's Drift fortsættes for Regjeringens Regning, uden at udfordre Tilskud, og jeg skal derfor ikke have Noget imod, at det vedtages. Derimod-maa jeg med Hensyn til § 3 bemærke, at jeg ingenlunde antager, at Regjeringen behøver nogen Bemyndigelse til at sælge Fabrikken. Jeg yttrede,